

Voorzitter,

Alle partijen benadrukken dat er in de komende jaren veel projecten in uitvoering komen. Projecten op het gebied van riolering, wegen, woningbouw, scholen en centrumplannen. Daadwerkelijk buiten spitten. Dat doet mijn, nog altijd wegenbouwkundig hart goed. Tegelijkertijd is er de zorg hoe wat dat allemaal gaan realiseren. Qua tijd, qua logistiek, qua voorbereiding. De zorg voor de financiën is er minder. Deze belangrijk voorwaarde is grotendeels geborgd in deze begroting.

Afgelopen jaar is er veel werk verzet qua voorbereiding. Wij hebben ons inziens tijdig zorgvuldige processen doorlopen voor vele complexe projecten, variërend van vele civiele, via bouwkundige tot woningbouwprojecten. Wij aanvaarden in dank het advies om meer externen in te huren om het vele resterende werk goed uit te kunnen voeren. De bewoners- en groencommissie van de Waldadrift is en zal op de hoogte worden gehouden en de definitieve plannen worden nog nader gepresenteerd. Het bestemmingsplan t.p.v. het Bedumer Bos zal moeten worden gewijzigd; deze wettelijke verplichting vergt een lange doorlooptijd in het proces. Dit kan invloed hebben op de fasering van het project. Het rioolstelsel is her berekend op nieuwe klimaatbestendige normen. De uitkomsten worden nu direct verwerkt in bijvoorbeeld de reconstructie van de Waldadrift. Ook de centrumplannen hebben een grote impact op het aanwezige rioolstelsel. Deze grote aanpassingen willen we combineren met de vervanging van het riool in De Vlijt, en nog belangrijker de vervanging van de vermaledijde bergbezinkvoorziening in het Geert Reinderspark. De fasering van alle projecten, inclusief de vervanging van de asfaltconstructie van Boterdiep OZ, is erg belangrijk. Dit in verband met de bereikbaarheid van, maar ook de doorstroming in ons dorp. Verschillende fracties hebben hiervoor aandacht gevraagd. Hier zal rekening mee worden gehouden, net zo goed als de burgers en bedrijven rekening moeten houden met overlast door de werkzaamheden.

De benodigde grond voor de upgradering van het Stationsgebied wordt momenteel getaxeerd. De subsidie termijn vanuit de regiovisie is met een jaar verlengd. De eigenaar wordt op zijn verantwoordelijkheid voor het onderhoud gewezen. Wij hopen in 2017 tot realisatie over te gaan en zullen voorafgaand uw raad hierin betrekken.

Op de traverse Stationsweg-Wilhelminalaan zijn snelheidsmetingen uitgevoerd. Het blijkt dat de gemiddelde snelheid met 15 km/h is gedaald tussen de metingen vóór en na de reconstructie. Echter ook wij vinden de snelheid in deze 30 km/h zone nog steeds te hoog. Vandaar dat we een verzoek bij de politie hebben neergelegd om te gaan handhaven. Tevens zijn de bomen opgesnoeid om de oversteekbaarheid en het op- en afrijden van de inritten te vergemakkelijken. Voorgestelde maatregelen om de oversteek van de Margrietlaan-Emmalaan te versmallen konden niet rekenen op draagvlak bij de omwonenden. Herhalingsborden van 30 km/h borden wordt door verkeerskundigen en de politie niet wenselijk geacht. Tevens worden de vaste gebruikers van deze route middels een brief

gewezen op hun verantwoordelijkheid om zich aan de snelheid te houden. Wij zullen de bewoners van deze straten binnenkort een brief doen toekomen over de huidige stand van zaken.

Met de provincie zijn afspraken gemaakt over de monitoring van de verkeersbewegingen door Onderdendam vóór en na realisatie van de oostelijke ontsluiting. De provincie heeft ook middelen gereserveerd om maatregelen te treffen, indien er een duidelijke verkeerstoename ontstaat. U bent daarvan eerder op de hoogte gesteld.

Teleurgesteld zijn wij met u dat de provincie het gezamenlijke standpunt van de gemeenten Bedum, Loppersum en Eemsum m.b.t. de verdubbeling van de Eemshavenweg niet heeft omarmd. Ook wij signaleren een toenemende verkeersdruk die wordt versterkt als de oostelijke ontsluiting gereed is. De verdubbeling is nu niet opgenomen in de omgevingsvisie en wordt daarom op korte, en middellange termijn niet realistisch. Wellicht dat de nieuwe BMW gemeente straks meer gewicht in de bestuurlijke schaal kan leggen.

De grote achterstand in de uitvoering van de vervanging, verbetering en verduurzaming van de Openbare Verlichting is dit jaar ingelopen. Volgend jaar worden er met name armaturen vervangen door energie zuinige led-armaturen. De uitvoering hiervan start na de winter. Na uitvoering van deze werkzaamheden is de gehele achterstand weggewerkt. Het dim protocol voor de nieuwe LED verlichting is gewijzigd van “om en om” naar alle lichtmasten op een lager niveau. Het lichtniveau wordt ’s avonds via een aantal stappen teruggebracht naar 50 % in de nachtelijke uren. Kennelijk valt dat niet op – daar zijn we blij mee, want wij denken dat we daarmee de goede balans hebben gevonden tussen energiebesparing en sociale veiligheid. Wij verwachten dat de eerder berekende besparingen op het energie verbruik inderdaad worden gehaald.

De raad heeft dit jaar het beheerplan bruggen vastgesteld. Vrijwel alle infrastructuur is nu vanuit onderhoud geborgd in actuele beheerplannen. Komend jaar zullen wij u nog één beheerplan voorleggen, namelijk die van kademuren en beschoeiingen. De verwachte financiële middelen zijn in deze begroting opgenomen.

Begin 2017 zal ook de fietsstrategie aan de raad worden voorgelegd. Dit plan wordt afgestemd met de provincie vanuit hun recent vastgestelde fietsstrategie. Doel van deze nota is het fietsgebruik binnen de kernen, maar ook om het woon- werkverkeer verder te stimuleren. Veel fietsplannen zijn inmiddels gekoppeld aan stapel staande grote projecten, zoals bijvoorbeeld de Waldadriëft. Deze koppeling geldt ook aan de uitbreiding van Friesland Campina Domo en de oostelijke ontsluiting, een voorbeeld hiervan is de geplande fietsbrug ter hoogte van de Wroetende Mol. Voor deze wensen zijn de financiën gedekt door derden of via de eigen begroting. Een aantal zaken zullen als wens benoemd blijven en daar zal nog financiële dekking voor gevonden moeten worden. Burgerinitiatieven worden aangemoedigd en er zijn ook mooie voorbeelden, bijvoorbeeld vanuit de werkgroep Groen in Zuidwolde. Zij hebben ver gevorderde plannen voor een nieuw wandel ommetje in de omgeving van Zuidwolde.

De realisatie van project breedband, ook wel glasvezel buitengebied genoemd, voor de zogenaamde 'witte' gebieden wordt nu getrokken vanuit de provincie. De marktconsultatie is momenteel in uitvoering, waarna een aanbesteding kan volgen. Extra middelen toegezegd aan de aardbevingsgemeenten blijven beschikbaar voor ons gebied. Ook zal ons gebied als eerste in de uitvoeringsplanning worden opgenomen.

Het 2 jaarlijks overleg LTO Bedum- Ten Boer heeft geen bijzonderheden opgeleverd. Als u dat wenst, kunnen de verslagen via de leesmap ter inzage worden gelegd.

Het bestuur van de muziekschool Hunsingo is waarschijnlijk binnenkort weer op sterkte met 5 personen. Zodra dit definitief is wordt u via een raadsvoorstel gevraagd de benoeming te accorderen.

De CU doet het voorstel voor aanplant van extra bos. Het uitloopgebied is destijds aangelegd met de subsidievoorwaarde dat dit gebied zou worden ingericht als open landschap. De andere locatie heeft nog geen definitieve bestemming. Een zorgvuldig proces zal moeten worden gestart om alles af te wegen. Hierbij speelt ook het huidige open landschap een belangrijk rol. Tevens is er draagvlak nodig onder de bevolking en hier in de raad.

Het bestemmingsplan "Kop van Noord" zal geagendeerd worden in de extra raadsvergadering van 24 november aanstaande.

Begin december zal ik u weer informeren over de ontwikkelingen in het 380 kV hoogspanningslijn dossier. De standpunten van uw raad zijn bekend en zijn ingebracht. Het is belangrijk zoveel mogelijk unanieme steun bij de betrokken lokale, provinciale en landelijke overheden te verkrijgen. Daar doe ik daar mijn best voor en ik roep u op dit via de partijlijnen, voor zover u dat nog niet hebt gedaan, te doen of te herhalen.

We delen de zorg van de CU voor het behoud van onze monumentale en beeldbepalende panden, zeker ook als het gaat om mogelijke wijzigingen in de landelijke fiscale aftrekgeregeling voor eigenaren van monumenten. De Goede Herderkerk in Bedum en de Gereformeerde kerk in Onderdendam zijn beiden overgedragen naar de Stichting Oud Groninger Kerken. Beide monumenten zijn daar nu in goede handen. Ook in de proeftuin Onderdendam, voorheen Houd Onderdendam Overeind, is behoud van erfgoed een belangrijk onderwerp. Wij delen niet uw mening dat het eenvoudig is een pand te slopen. Juist door de recentelijk inwerking getreden provinciale omgevingsverordening is sloop alleen nog mogelijk bij acuut gevaarlijke situaties. Pas na een advies van de monumentencommissie Libau wordt besloten op een aanvraag. In 2017 willen wij in lijn met het advies van de NCG, en op grond van de provinciale omgevingsverordening een lijst met beeldbepalende panden opstellen. U wordt hierbij betrokken.

Inspectie van bomen op veiligheid is dit voorjaar, maar ook in het verleden, gedaan door daartoe gekwalificeerde eigen medewerkers. Eigen medewerkers doen dit ook als wij meldingen krijgen van burgers. Dode of gevaarlijke bomen worden dan gekapt of gesnoeid. De wettelijke verplichte externe inspectie VTA is in tegenstelling tot de tekst in de begroting

nog niet uitgevoerd, maar wordt zeer binnenkort in opdracht gegeven, waarbij uitvoering nog dit jaar start.

Alle partijen hechten aan een beter onderhoud van het groen. Middels de brief doen wij een concreet voorstel de bezuinigingen te laten vervallen en meer ruimte te bieden, middels een wijziging in beleid, voor het ingebruik geven of verkopen van overhoekjes groen. Voor de omvorming en gedeeltelijk herinrichtingsplannen van De Lijnbaan en Ommelandersdrift komen wij met een separaat raadsvoorstel. Een aantal partijen is zelfs bereid extra geld vrij te maken. Dat vragen wij nu niet, omdat wij denken met het voorstel voldoende balans te kunnen vinden tussen het onderhoudsniveau, verlaging aantal klachten en het budget. Graag zou ik, ook van de PvdA, in 2^e termijn vernemen of u dit voorstel kunt ondersteunen zodat het beschikbare budget voor 2017 duidelijk is.